

BIBLIOTEKA NARCYZÓW

29 stycznia odbyło się otwarcie wystawy „Biblioteka Narcyzów” prof. Andrzeja Bednarczyka w Galerii Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego (al. Wojska Polskiego 71). Wernisaż wystawy odbył się pod honorowym patronatem dr Anny Marty Raczek-Karcz prezesa Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie oraz prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr. hab. Zdzisława Wotka, dziekana Wydziału Artystycznego prof. dr. hab. Piotra Szurka, dyrektora Instytutu Sztuk Wizualnych prof. dr. hab. Pauliny Komorowskiej-Birger oraz dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej mgr Ewy Adaszyńskiej. Kuratorką wystawy jest dr Janina Wallis, kustosz dyplomowany, kierownik Biblioteki Sztuki.

Serdecznie dziękuję za pomoc i wsparcie w organizacji wystawy „Biblioteka Narcyzów” prof. Andrzeja Bednarczyka: mgr Ewie Sapeńko rzecznikowi Uniwersytetu Zielonogórskiego za przygotowanie oprawy medialnej, mgr inż. Lucynie Andrzejewskiej za projekt plakatu i zaprosze-

Pole Narcyzów jest projektem artystyczno-naukowym tworzącym platformę do spotkania, wymiany myśli oraz odmiennych punktów widzenia oraz wskazania różnych perspektyw pojmowania rzeczywistości i sztuki. Punktem wyjścia do tego interaktywnego przedsięwzięcia jest instalacja artystyczna stworzona przez jednego z najwybitniejszych polskich artystów współczesnych, prof. Andrzeja Bednarczyka. Zaplanował on sześć różnych prezentacji tego projektu, każdej z nich nadając nieco inny tytuł, oświetlający różne aspekty funkcjonowania postawy narcy-

nia, mgr. Tomaszowi Misiakowi oraz Jerzemu Jackowskiemu specjalistom ds. medialnych Telewizji Uniwersyteckiej za zdjęcia, scenariusz i montaż filmu „Biblioteka Narcyzów”, mgr. Mamertowi Janionowi za pomoc w montażu filmu „USTA_3”, który jest prezentowany w Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej, inż. Kazimierzowi Adamczewskiemu i mgr. Markowi Lalco za wykonanie dokumentacji fotograficznej. Dziękuję Henrykowi Sienkiewiczowi i Edwardowi Żurańskiemu za montaż elektroniczno-techniczny, w tym wykonanie wielu specjalistycznych prac na wysokości oraz informatykom z Biblioteki Uniwersyteckiej mgr inż. Katarzynie Kurek i mgr inż. Magdalenie Ogródowczyk za wykonanie instalacji technicznej. Dziękuję również pani Mirosławie Mróz z sekretariatu Biblioteki Uniwersyteckiej i mojej koleżance z Biblioteki Sztuki inż. Małgorzacie Skrzypczak.

Wystawę można zwiedzać do końca marca bieżącego roku w godz. od 9.00-19.00.

Janina Wallis

stycznej, którą diagnozuje jako typową dla współczesnego społeczeństwa. Pokaz *Wieża Narcyzów* odbywa się w Galerii Wieża Ciśnień w Koninie, *Rytuał Narcyzów* w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, *Konstelacja Narcyzów* w ABC Gallery w Poznaniu, *Dom Narcyzów* w Ars Cracovia” Galery w Kolonii (Niemcy), *Biblioteka Narcyzów* w Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego, a *Procesja Narcyzów* w Galerii El w Elblągu.

Projektowi *Pole Narcyzów* towarzyszą międzynarodowe warsztaty twórcze pt. *Wioska Narcyzów* z udziałem studen-

tów czterech uczelni artystycznych: Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Ecole Professionnelle des Arts Contemporains w Saxon w Szwajcarii, Ming Chuan University w Tajpei na Tajwanie oraz w Instytucie Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Multimedialna instalacja *Biblioteka Narcyzów* realizowana w Galerii i w przestrzeniach nowej Biblioteki Uniwersyteckiej w Zielonej Górze przez prof. Andrzeja Bednarczyka, pokazuje współczesnego człowieka zapatrzonego nie już - jak mityczny Narcyz w lustrzaną taflę wody - lecz w ekran komputera, który nie jest już technicznym wynalazkiem, lecz kulturowym artefaktem, symbolem zmieniającego się statusu wiedzy związanego z Baumanowską „kulturą pośpiechu”.

Narcyz zadamawia się w bibliotece, rozumie ją i wyczuwa. Traktuje ją jako enklawę i instytucję wielowymiarową: porównuje ją z dawnym „ogrodem wiedzy”, „modelem kosmosu” i dziełem sztuki. Pojmuje bibliotekę jako instytucję zdematerializowaną i czystą ideę - przechowywanie i pielęgnowanie kultury, w której może się schronić przed nadmiernym tempem życia.

Biblioteka pozwala mu być nie tylko *homo legens*, ale i *homo ludens*, buduje nim poczucie bezpieczeństwa zarówno w sferze alternatywnych, jak i poza czytelniczych zachowań. Narcyz się wspina, lewituje i medytuje, waleśa się między regałami. Być może należy ludzi nauki? Może jest turystą, który z czasem stanie się bibliofilem lub koneserem sztuki, a może jest graczem, który w bibliotece akademickiej zdobywa potrzebne mu do kształcenia informacje?

Przestrzeń biblioteczna daje beneficjentowi jej zbiorów i przestrzeni harmonię, ład i porządek, zarówno w sferze konsumenta książki i informacji, jak i w sferze uczestnika przestrzeni (inter)medialnej. Jest ona hybrydowa, jak kserokultura Umberto Eco, która mutuje i przekształca się w cyberprzestrzeni w skanokulturę, tak chętnie wykorzystywaną we współczesnych bibliotekach.

Biblioteka ma charakter organiczny jak sam Narcyz - rodzi się, dojrzewa, osiąga apogeum możliwości, starzeje się, a niekiedy i umiera, stając się cmentarzyskiem książek. Biblioteka nie jest zwykłym „opakowaniem” cime-liów, bestsellerów i publikacji naukowych, lecz kulturową całością, która w dobie informatyzacji społeczeństwa, digitalizacji zbiorów i osłabienia ruchu czytelniczego nadal posiada wyjątkową wartość. Przekraczając jej progi doświadczasz tu bowiem pewnej przyjemności wynikającej nie tylko z haptycznego, a więc bliskiego sensualnej naturze człowieka, obcowania z pięknymi edytorsko woluminami, lecz również ze względów hedonistycznych w sensie mentalnym, wynikających z potrzeby zaspokojenia poszukiwań duchowych i miłości własnej, która jest warunkiem szczęśliwego i spełnionego życia.

Biblioteka to uniwersum, które prof. Andrzej Bednarczyk postrzega w sposób wielowymiarowy, systemowy i strukturalny. W swojej multimedialnej instalacji *Biblioteka Narcyzów* artysta ten uwzględnił specyfikę architektury i wewnętrznej przestrzeni gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Zielonej Górze. Traktuje ją nie tylko jako materialny symbol kulturowej rzeczywistości i sfery interakcji, lecz również jako zjawisko antropomorficzne, z określoną zmysłowością i aurą, ewokującą określone wrażenia i emocję. Eksponuje przy tym fakt, że biblioteka jako instytucja kultury wysokiej może także posiadać twarz narcystycznego celebryty.

Janina Wallis

Andrzej Bednarczyk
Urodził się w Leśnej w 1960 r. Studia na ASP w Krakowie. Dyplom pod kierunkiem doc. Zbigniewa Grzybowskiego w 1986 r. W 2009 r. uzyskał tytuł profesora. Uprawia malarstwo, grafikę, fotografię, rysunek, tworzy instalacje, obiekty, sztukę książki. Prace w zbiorach: The Library of Congress – Waszyngton, British Library – Londyn, Biblioteka Jagiellońska – Kraków, Galeria Narodowa - Praga, SMTG – Kraków, Art & Business Club – Poznań, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Muzeum Sztuki Książki w Łodzi, Musashino Art University Museum & Library – Tokio, Oxygen - Biennial Foundation – Gyor (Węgry), Kolekcja Międzynarodowe Bienale Drevorez a Drevoryt, Statna Galeria - Bańska Bystrzyca (Słowacja), Biblioteka Stanford University (USA), The Polish Museum of America, Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, Kulczyk Foundation Collection – Poznań, Kolekcja Fundacji Signum - Poznań, Kolekcja Artoteki Grafiki Biblioteki Sztuki Uniwersytetu Zielonogórskiego – Zielona Góra. Stale współpracuje z ABC Gallery w Poznaniu.

WYBRANE WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 1990 – Galeria NO TU NO, Genewa, Szwajcaria
- 1995 – Salle Capitulaire du val Saint Lambert, Liege, Belgia
- 1996 – Instytut Kultury Polskiej, Londyn, Wielka Brytania
- 2000 – *Alchemia porządku*, Forum Poznańskie- Odwach, Poznań (wystawa przygotowana przez ABC Gallery w Poznaniu)
- 2002 – Galeria Krytyków Pokaz, Warszawa
- 2005 – ABC Galery, Stary Browar, The Kulczyk Foundation Gallery, Poznań
- 2007 – Rzeźba w przestrzeni publicznej *Brama czasu*, Hotel Andersja, Poznań
- 2008 – *Calculatorium Mundi*, Instytut Polski, Praga, Czechy
- 2012 – *Andrzej Bednarczyk*, Galeria Extravagance, Sosnowiec, Polska
- 2014 – *Andrzej Bednarczyk*, Ars Cracovia Gallery, Kolonia, Niemcy
- 2014 – *MAPY MINOTAURA*, ABC Gallery, Poznań, Polska
- 2015 – *Wieża Narcyzów*, Wieża Ciśnień Gallery, Konin, Polska
- 2015 – *Rytuał Narcyzów*, Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko, Polska
- 2015 – *Ogród Narcyzów*, Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Polska
- 2015 – *Konstelacja Narcyzów*, ABC Gallery, Poznań, Polska

WYBRANE WYSTAWY ZBIOROWE

- 1990 – 58 Gallery, Chicago, USA
- 1992 – *Decouvertes '92*, Grand Palais, Paryż, Francja
- 1993 – *XII Międzynarodowa Wystawa Grafiki*, Seul, Korea
- 1994 – *Distance in Time*, N.I.U. Art Museum, Chicago, USA
- 1997 – *Międzynarodowe Triennale Grafiki*, Kraków, Norymberga, Niemcy
- 1998 – *Jeune peinture*, Espace Eiffel Branly, Paryż, Francja
- 2001 – *Basement VII*, Liverpool, Wielka Brytania
- 2005 – *26th Biennial of Graphic Arts "Thrust"*, Ljubljana, Słowenia
- 2013 – *Graphically extender*, Horst-Janssen-Museum, Oldenburg, Niemcy
- 2013 – *Pavilion 0*, Palazzo Dona, Wenecja, Włochy
- 2014 – *Oblicza wolności*, Międzynarodowe Centrum Sztuki Graficznej, Kraków, Polska
- 2014 – *Forms and numbers*, Pryzmat Gallery, Kraków, Polska
- 2015 – *23 internationale Kunst-Herzen für UNICEF*, Dusseldorf, Niemcy

Janina Wallis